

SENATUL ROMÂNIEI

COMISIA DE ANCHETĂ AVÂND DREPT SCOP INVESTIGAREA CONDIȚIILOR DE LEGALITATE PRIVIND PRIVATIZAREA SNP PETROM

R A P O R T

I. Scopul Comisiei de anchetă

În temeiul dispozițiilor art.64 alin.(4) din Constituția României, republicată și ale art.78 din Regulamentul Senatului, Senatul României a hotărât înființarea unei Comisii de anchetă având drept scop investigarea condițiilor de legalitate privind privatizarea SNP PETROM.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 13 decembrie 2006, cu respectarea prevederilor art.76 alin.(2) din Constituția României, republicată.

Comisia de anchetă a fost înființată la solicitarea unui număr de 38 de senatori.

Membrii Comisiei de anchetă sunt următorii:

1. Senator Carol Dina	- Președinte
2. Senator Marius Marinescu	- Vicepreședinte
3. Senator Dan Vasile Ungureanu	- Secretar
4. Senator Șerban Strătilă	- Membru
5. Senator Radu Cătălin Mardare	- Membru
6. Senator Sabin George Cutaș	- Membru
7. Senator Fekete Szabo Andras Levente	- Membru

Scopul Comisiei de anchetă este investigarea condițiilor de legalitate privind privatizarea SNP PETROM.

II. Prezentarea Companiei SNP PETROM

Societatea Națională a Petrolului (PETROM SA) a fost înființată prin reorganizarea Regiei Autonome a Petrolului PETROM, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.49 din 15.09.1997, aprobată prin Legea nr.70/1998.

La data privatizării, SNP PETROM SA avea ca obiect de activitate, în principal, explorarea și exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze naturale de pe uscat și din platoul continental al Mării Negre, rafinarea și prelucrarea țițeiului, transportul și comercializarea produselor petroliere, comercializarea gazelor, importul și exportul de țiței, produse petroliere, utilaje, echipamente și tehnologii specifice.

SNP PETROM, anterior privatizării, se definea ca:

- unul dintre cei mai importanți producători de petrol și gaze din Europa Centrală și de Est;
- singurul producător de țiței din România, neavând concurent în acest domeniu și cel de al doilea producător de gaze naturale. În anul 2003 producția de țiței a fost de 5,65 milioane tone;
- furnizor de gaze naturale, cu o cotă de 34% din producția internă. În anul 2003 producția de gaze naturale a fost de 6,129 miliarde m.c. respectiv circa 1/3 din consumul României;

ÎN DOSARUL DE PREZENTARE A SNP PETROM SA ÎN VEDEREA PRIVATIZĂRII se prezintă:

1. ACȚIONARIATUL COMPANIEI

Din lista principaliilor acționari - 114 persoane fizice și juridice – ai PETROM la data de 30 iunie 2003, prezentăm:

- Statul român
- SIF Oltenia
- Asociația salariaților din SNP PETROM SA
- Credit Suisse First Boston Europe
- 93,0485% pagina 71 din LpaP*
- 1,22082% pagina 71 din LpaP
- 0,45129% pagina 71 din LpaP
- 0,00265% pagina 76 din LpaP

2. Structura Patrimoniului Companiei la nivelul anului 2002:

Explorare și producție:

Intern:

- 306 zăcăminte petrol și gaze asociate
- 1450 puțuri de gaz productive
- 13.856 puțuri de țăriproductive cu o producție de 220.000 barili țări
- 771 instalații de colectare, depozitare, tratare și separare
- 2 instalații de gaz-etanizare
- 1 instalație GPL
- 15.000 km rețea de transport țări gaz și apă
- instalații de foraj marine, conducte, platforme
- 2 platforme maritime – Prometeu și Atlas

Extern:

- Puțuri de exploatare și contracte de forare în Kazakhstan

Rafinare și Produse Petrochimice:

- complexul petrochimic și rafinare Arpechim
- complexul petrochimic și rafinare Petrobrazi
- uzina de îngrășăminte Doljchim

Distribuție și Marketing:

Intern:

- 145 depozite petroliere (capacitate de 956.456 mc)
- 690 stații de vânzare cu amănuntul din care 200 modernizate

* LpaP – Lista principalilor acționari ai PETROM

- 320 autocisterne, 401 autotractoare
- 350 semi-remorci, 464 autocisterne GPL, 5 camioane GPL

Extern:

- 2 facilități de depozitare
- 35 stații de vânzare cu amănuntul (30 în franciză)

3. Date financiare la nivelul anului 2002*

- Activ net contabil	- 62.373.020.622 mii lei
- Obligații către bugetul de stat constituite în anii fiscale precedenți în care s-au înregistrat obligații restante	- 58.573.165.129 mii lei
- Alte impozite și taxe inclusiv dobânzi și penalități de orice fel	- 752.342.745 mii lei
- Profit net	- 2.282.082.505 mii lei

* Anul lansării procedurilor de privatizare a SNP PETROM.

III. Motivarea privatizării SNP PETROM SA prezentată de Guvern

Prin Hotărârea de Guvern nr.556/2002, privatizarea SNP PETROM SA București, se va face în cadrul programului PSAL 2, convenit cu Banca Mondială, cu Consultanti Internaționali, prin oferirea de acțiuni către investitori strategici.

Prin Hotărârea de Guvern nr.924/2003, se aprobă strategia privatizării SNP PETROM SA prin dobândirea de către un investitor strategic, sau de către un consorțiu de investitori a unui pachet de acțiuni de 51% din capitalul social al societății, printr-o metodă combinată între vânzarea de acțiuni prin negociere bazată pe oferte preliminare și neangajante și majorarea de capital social prin aport de capital.

IV. Legislația aplicată la privatizarea SNP PETROM SA

- HG nr.374 din 13 mai 1999 – privind asigurarea condițiilor de implementare a prevederilor Programului pentru Ajustarea Sectorului Privat (PSAL) și a Programului de Dezvoltare Instituțională a Sectorului Privat
  - Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată cu modificările și completările ulterioare
  - OUG nr.172 din 27 noiembrie 2002 - care a aprobat Comisia de privatizare în care au fost inclusi reprezentanți de la toate ministerele implicate, la nivel de ministru și secretar de stat
  - HG nr.924/2003 – aprobă strategia de privatizare care face parte din acordul cu Banca Mondială, PSAL 2 din 2002 și acordul cu BIRD ratificat prin OUG nr.114/19 septembrie 2002 – art.6.
  - H.G. nr.556/2002 pentru aprobarea mandatului privind realizarea strategiei de privatizare a unor societăți comerciale aflate în portofoliul Ministerului Industriei și Resurselor
  - H.G. nr. 1450/2002 pentru aprobarea prevederilor contractului de servicii financiare
  - H.G. nr.550/2003 privind gestionarea și valorificarea acțiunilor rezultate din conversia creațelor bugetare ale Societății Naționale a Petrolui PETROM SA
  - Legea nr.137/2002 – privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării cu modificările și completările ulterioare
  - Legea nr.238 din 7 iunie 2004 – Legea petrolului (care înlocuiește Legea petrolului nr.134/1995)
  - HG nr.1090 din 8 iulie 2004 – aprobă Raportul Comisiei de privatizare și al Comisiei de negocieri, semnarea Contractului de privatizare și mandatarea Ministerului Economiei și Comerțului prin Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie să semneze Contractul de privatizare
  - Legea nr.555 din 2 decembrie 2004 privind unele măsuri privind privatizarea SNP PETROM SA

- Legea nr.571/2003 – Codul Fiscal
- Legea nr.21/1996 – Legea concurenței.

V. Etapele procesului de privatizare a SNP PETROM SA

În baza procedurilor aprobată de Guvern, Ministerul Economiei și Comerțului respectiv Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie, la data de 11 decembrie 2002, a încheiat un Contract de servicii financiare (Contract de consultanță) cu consorțiul format din Credit Swisse First Boston (Europa) Limited (CSFB) și ING Bank NV, Sucursala Londra (ING) în urma unui proces de licitație deschisă.

Consortiul Consultanului are următoarea structură pe domenii:

- CSFB – Consultant finanțier, autorizat să semneze pentru și în numele următorilor membri ai consorțiului:
  - Linklaters Miculiti & Asociații: Consultanți Juridici
  - URS Corporation: Consultanți de Mediu
  - Jacobs Consultancy: Consultanți pe Aspecte Comerciale și Tehnice
  - Ernst & Young: Consultanți pe Aspecte de Contabilitate și Financiare
  - Gaffney Kline and Associates: Consultanți pe Aspecte de Audit al Rezervelor.
- ING BANK NV – Consultant finanțier.

Metoda de privatizare stabilită prin H.G. nr.924/2003 a fost o metodă combinată între vânzarea de acțiuni prin negociere pe bază de oferte preliminare și neangajante și majorarea de capital social prin aport de capital.

Contractul de privatizare semnat la data de 23 iulie 2004 între Ministerul Economiei și Comerțului din România prin Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie și OMV Aktiengesellschaft din Austria, are ca obiect vânzarea/cumpărarea unui număr de 12.739.341.312 acțiuni ale Societății, reprezentând 33,34% din capitalul social și majorarea capitalului social al

Societății cu un număr de acțiuni care să-i permită OMV să dețină, după subscrierea de către acționarii minoritari ai Societății BERD și Cumpărător, 51% din capitalul social.

Semnarea Contractului de privatizare în forma și conținutul negociate între Părți, a fost aprobată prin H.G. nr.1090/2004 privind unele măsuri pentru privatizarea SNP PETROM SA București.

Conform Contractului de privatizare, Cumărătorul – OMV, pentru 33,34% din pachetul de acțiuni, a plătit statului român suma de 668,815 milioane euro, iar prin majorare de capital social în valoare de 830,6 milioane euro - sumă rămasă în conturile SNP PETROM - a obținut 17,55% din acțiuni, necesare pentru a deține 51% din capitalul social.

La solicitarea Guvernului, Parlamentul României adoptă în luna noiembrie 2004 Legea nr.555/2004 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Naționale a Petrolului PETROM SA București.

În urma analizării Contractului de privatizare a SNP PETROM SA, Comisia de anchetă a sesizat unele prevederi referitoare la obligațiile postprivatizare ale Vânzătorului, după cum urmează:

1. Angajamentul de Despăgubire privind Mediul – pagina 42 din CP*

„Vânzătorul se obligă să despăgubească Societatea pentru Pierderile de Mediu și Costurile de Abandonare (aşa cum sunt acestea definite în Anexa P) conform prevederilor Angajamentului de Despăgubire privind Mediul. Pentru evitarea oricărui dubiu, se precizează că Angajamentul de Despăgubire privind Mediul va constitui singurul recurs al Cumpărătorului pentru orice pretenții legate de Contaminare (în sensul definit în Angajamentul de Despăgubire privind Mediul)”.

Prin acest angajament statul român este obligat ca pe o perioadă de 15 ani să despăgubească în totalitate Cumpărătorul pentru orice pretenții în

* CP - Contract de privatizare

legătură cu poluarea anterioară a mediului, iar pe o perioadă de 30 de ani să se despăgubească Cumpărătorul în totalitate pentru orice pretenții în legătură cu abandonarea și scoaterea din funcțiune a sondelor abandonate, opriate, închise sau care aşteaptă să fie abandonate.

Statul român își asumă responsabilități și eventuale cheltuieli de remediere și/sau despăgubiri fără o limită valorică, în măsura în care sunt pretinse de către terți sau autorități de mediu ca efect al poluării istorice.

De remarcat că aceste responsabilități s-au sumat fără a avea date concrete cu privire la volumul acestor lucrări și mai ales a costurilor aferente, care pot fi nelimitate.

La data elaborării prezentului RAPORT, din informațiile pe care le deținem, Compania PETROM-OMV a înregistrat obligația statului român de a achita suma de 363 milioane de euro, pentru lucrările de mediu deja realizate.

CONCLUZIE:

Se constată că aceste prevederi nu au la bază o fundamentare și identificare a nivelului de poluare anterioară și a locațiilor ce urmează să fie dezafectate cât și costurile aferente. Aceste pretenții vor avea implicații imprevizibile pe următorii 15 respectiv 30 de ani asupra costurilor ce vor fi suportate de statul român.

2. Terenurile în Curs de Clarificare – pagina 42 din CP

„Vânzătorul se obligă să îi vândă Cumpărătorului Partea Corespunzătoare din Acțiunile Referitoare la Terenuri, la un preț egal cu valoarea nominală a acestor acțiuni: cu toate acestea, prețul total de cumpărare ce urmează să fie plătit de Cumpărător conform acestei clauze nu va depăși echivalentul în lei al Sumei Maxime. Pentru a asigura desfășurarea ordonată a procesului, Vânzătorul și Cumpărătorul convin

că majorările de capital al Societății cu privire la Terenurile în Curs de Clarificare se vor efectua după cum urmează:

(a) cu privire la o suprafață totală de aproximativ 2.000 (două mii) de hectare din Terenurile în Curs de Clarificare, în termen de un an după Data Finalizării; prețul pe acțiune la vânzarea către Cumpărător a Părții Corespunzătoare din Acțiunile emise ca urmare a acestei majorări de capital social va fi egal cu valoarea nominală a acestor Acțiuni, cu condiția ca prețul total să nu depășească Suma Maximă; și

(b) cu privire la toate celelalte Terenuri în Curs de Clarificare, în termen de 3 (trei) luni de la data la care Societatea îl notifică pe Vanzător că au fost obținute toate certificatele de atestare a dreptului de proprietate; prețul pe acțiune la vânzare către Cumpărător a Părții Corespunzătoare din Acțiunile emise ca urmare a acestei majorări de capital social va fi:

(I) valoarea nominală, dacă valoarea nominală totală a Părții Corespunzătoare (atât pentru prima, cât și pentru cea de-a doua majorare de capital) este mai mică sau egală cu Suma Maximă, sau

(ii) acel preț pe acțiune, mai mic decât valoarea nominală, care prin înmulțirea cu numărul de acțiuni care urmează a fi vândut Cumpărătorului conduce la un preț total care, împreună cu prețul deja plătit conform 4.2.2.(a), să fie egal cu Suma Maximă.

CONCLUZIE:

Aceste prevederi care obligă statul român la vânzarea acțiunilor rezultate ca urmare a majorării capitalului social cu terenurile aferente, reprezentă în fapt trecerea în proprietatea Companiei a unor terenuri subevaluate.

Întrucât aceste terenuri, în mare parte majoritate sunt situate în mediul urban unde dinamica prețurilor cunoaște o creștere exponențială, în mod cert se va înregistra o diferență semnificativă, între valoarea reală de piață și prețul prevăzut în Contractul de privatizare.

Făcând un calcul simplu, care are în vedere o diferență între cele două valori de numai 100 euro pe metru pătrat rezultă
 $100 \text{ euro/m.p.} \times 10.000 \text{ m.p./ha} \times 2000 \text{ hectare} = 2 \text{ miliarde euro.}$

3. Impozite și penalități cu scadență depășită – pagina 44 din CP

„Toate impozitele datorate de societate pentru orice an financial până la 31 decembrie 2003 inclusiv și toate penalitățile aferente, de orice fel, care s-au acumulat până la data de 8 aprilie 2004 au fost plătite sau anulate și Societatea nu va mai fi ținută să răspundă în legătură cu ele”.

Remarcăm că în RAPORTUL DE EVALUARE Consultlantul specifică că la evaluarea societății și stabilirea valorii de piață s-a ținut seama și de datoriile acumulate de aceasta. În acest sens, în RAPORTUL DE EVALUARE se menționează : „Scenariul de bază pentru Valoara Companiei bazată pe metoda fluxurilor de numerar actualizate (analiza DCF) a condus la o valoare a Companiei între 1,4 miliarde dolari și 1,8 miliarde dolari. Valoarea Capitalului Propriu se situează în intervalul 1,0 miliard dolari și 1,4 miliard dolari, după o ajustare cu 260 milioane dolari pentru Datoria Netă purtătoare de dobândă estimată, cu 46 milioane de dolari pentru dividende restante, cu 30 milioane de dolari pentru obligații legate de titlurile de proprietate asupra terenurilor și cu 40 milioane de dolari pentru obligații referitoare la închiderea unor sonde”.

Anularea datoriilor acumulate de SNP PETROM SA, de către Guvern, stipulată în Contractul de Privatizare, după finalizarea RAPORTULUI DE EVALUARE, în care valoarea de piață a Companiei a fost ajustată cu aceste datori, repräsentă facilități acordate excesiv CUMPĂRĂTORULUI OMV și a periclitat transparenta procesului de privatizare întrucât ceilalți investitori nu au cunoscut aceste clauze suplimentare de anulare a datoriilor.

CONCLUZIE:

Cum valoarea Companiei SNP PETROM SA a fost estimată ținându-se cont și de datoriile acumulate, anularea ulterioară a

acestora de către Guvern, prin Contractul de privatizare, fără a modifica prețul de ofertă, reprezintă prejudiciu adus statului român.

4. Redevențe – pagina 44 din CP

„Nivelul, baza și modul de calculare curente ale redevențelor datorate de Societate conform Contractelor Individuale de Concesiune vor fi menținute pentru o perioadă de 10 (zece) ani de la Data Finalizării”.

Analiza comparativă a redevenței funcție de cantitățile de țiței extras arată că în România valoarea acesteia este cuprinsă între 3,5-13,5%, în timp ce în Franța, valoarea redevenței este dublă, cuprinsă între 5-30%.

Tinând seama că piața internațională a țițeiului este foarte dinamică, în perioada 2002-2007 a crescut de la 22 dolari pe baril la 92 dolari pe baril, creștere de peste 4 ori, este de neînțeles prevederea din Contractul de privatizare care stipulează că nivelul, baza și modul de calculare a redevenței vor fi menținute pe o perioadă de 10 (zece) ani.

CONCLUZIE:

Elementele restrictive prevăzute în Contractul de privatizare cu privire la păstrarea pe o perioadă de 10 ani a nivelului, bazei și modului de calculare a redevenței precum și valoarea redusă de 3,5-13,5% a acesteia, au ca efect păgubirea statului român cu sume importante. Este foarte probabil ca peste 10 ani această resursă neregenerabilă care este țițeiul să fie epuizată, ceea ce ar face revizuirea clauzei inutilă.

5. Stabilitatea fiscală cu privire la explorare și producție (E&P) – pagina 44 din CP

„Cu excepția cerințelor contrare ale legilor sau reglementărilor general aplicabile în Uniunea Europeană care devin aplicabile României, următoarele prevederi ale Codului Fiscal al României vor rămâne în

vigoare până la data de 31 decembrie 2014 și nu vor fi modificate în defavoarea Societății: art.22(2), art.22(3), art.24(3)(c), art.24(11)(e), art.24(14) și art.24(21). În perioada menționată mai sus, cu excepția cerințelor contrare ale legilor sau reglementărilor general aplicabile în Uniunea Europeană care devin aplicabile României, regimul de impozitare aplicabil activităților de explorare și producție ale Societății nu va deveni, indiferent sub ce formă, mai oneros pentru Societate (inclusiv prin majorarea ratelor impozitelor aplicabile ori prin introducerea de noi impozite cu privire la explorare și producție)".

Constrângerea Guvernului și a Parlamentului României de a nu avea o politică fiscală, coerentă, unitară și nediscriminatorie pentru toți contribuabilii, reprezentă o ingerință în politica internă românească, cu consecințe imprevizibile în asigurarea mediului concurențial caracteristic unei economii funcționale de piață.

CONCLUZIE:

Menținerea neschimbată pe o perioadă de 10 ani a prevederilor Codului Fiscal cu privire la majorarea ratelor impozitelor referitoare la explorare și producție, reprezentă o ingerință în politica economică românească cu reflexe certe în reducerea veniturilor bugetare.

VI. Contractul pentru servicii financiare

Contractul pentru servicii financiare (Contract de consultanță) încheiat de Ministerul Industriei și Resurselor prin Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie și consorțiul format din Credit Suisse First Boston (CSPB) (Europe) Limited și ING Bank NV London conține unele prevederi controversate, existând și un conflict de interese, dat fiind faptul că CSPB era la momentul semnării Contractului de consultanță acționar minoritar la SNP PETROM SA.

- Contractul de consultanță conține 3 capitole distințe:
  - a. - Condiții Generale ale Contractului
  - b. - Condiții Speciale ale Contractului
  - c. - Anexe – A – F.

Din analiza prevederilor conținute în Contractul de consultanță au rezultat următoarele:

1. Unele clauze negociate de Părți și consensurate în capitolul „Condiții Generale ale Contractului” au fost fie abrogate, fie modificate substantial în capitolul „Condiții Speciale ale Contractului”.

Aceste modificări sunt prezentate în ANEXA 1.

Dintre aceste modificări, prezentăm situația de la clauza 3.8 care are implicații majore în estimarea Companiei.

a. Capitolul Condiții Generale – pagina 13 din CSF*

3.8. Documente realizate de Consultanți care rămân proprietatea Angajatorului

„Toate planurile, proiectele, specificațiile, schițele, rapoartele, alte documente și programe (soft-urile) realizate de Consultanți pentru Angajator, ca urmare a îndeplinirii Serviciilor din prezentul Contract, vor deveni și vor rămâne proprietatea Angajatorului, iar Consultanții le vor preda Angajatorului înainte de rezilierea sau încetarea prezentului Contract, împreună cu un inventar al acestora. Consultanții pot păstra o copie a acestor documente și programe. Restricțiile cu privire la utilizarea viitoare a acestor documente sunt specificate în CS***”.

*CSF – Contract de servicii financiare

**CS – Condiții Speciale ale Contractului

informațiile ce au stat la baza determinării valorii SNP PETROM în vederea întocmirii ofertei de vânzare.

Deși Comisia de anchetă a făcut demersuri insistente pentru obținerea acestor date, documente și informații, acestea nu au fost transmise Comisiei de anchetă.

În ANEXA 2 se prezintă conținutul ultimei adrese primite pe această temă de la autoritățile statului

CONCLUZIE:

Se apreciază că în mod deliberat s-a acționat pentru ascunderea informațiilor esențiale privind formulele și metodologia de calcul utilizate, inclusiv soft-urile cu care au fost determinate, valorile prezentate în Raportul de evaluare, inclusiv valoarea SNP PETROM.

Modificarea prevederilor inițiale, care stipulau fără echivoc că statul român este proprietarul soft-ului de calcul utilizat de Consultant, face ca instituiile române implicate în privatizare să nu dețină documentele și informațiile utilizate la stabilirea valorii SNP PETROM, în lipsa acestora verificarea este imposibilă.

Incredibil; cum reprezentanții statului român au acceptat valorile propuse de Consultant, cu privire la valoarea SNP PETROM, fără a deține documente autentice în baza cărora să se poată verifica cum au fost estimate aceste valori cât și elementele definitorii – patrimoniu, situații financiare, prețul petrolului la zi etc.?

2. Nu s-a stipulat în mod expres în Contractul de consultanță evaluarea patrimoniului SNP PETROM la nivelul prețurilor de piață din anul privatizării.

Reevaluarea patrimoniului ar fi trebuit să cuprindă:

- a. zăcămintele de petrol și gaze din țară și străinătate
- b. puțurile de țărei și gaze productive și în conservare
- c. complexele de petrochimie și rafinare

- d. rețelele de transport țiței și gaze (15.000 km)
- e. stațiile de vânzare a produselor petroliere (690 de stații) inclusiv terenurile aferente
- f. sediile SNP PETROM din toată țara inclusiv terenurile aferente
- g. stațiile de depozitare
- h. mijloacele de transport
- i. alte active

În documentația elaborată de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (ANRM) la solicitarea Comisiei de anchetă se prezintă informații specifice din domeniul resurselor minerale, dintre care subliniem:

„în vederea privatizării SNP PETROM SA, rezerva de hidrocarburi (țiței/condensat, gaze naturale) corespunzătoare celor 238 de perimetre de exploatare menționate în H.G. nr. 903/10.06.2004 și H.G. nr. 1599/30.19.2004 și 18 perimetre de exploatare conform H.G. nr. 1928/10.11. 2004, a constituit unul dintre indicatorii economici ce au stat la baza ofertei de privatizare”.

Agentia Națională pentru Resurse Minerale, singura instituție din România ce detine expertiza și informații în domeniul resurselor minerale nu a fost consultată și nici nu are date și informații privind această evaluare a cantității și a prețului rezervelor naturale luat în calcul.

În Raportul de Evaluare și Diagnostic (RED) din aprilie 2004, elaborat de Consultant nu sunt prezentate date cu privire la evaluarea zăcămintelor petrolifere și de gaze naturale.

În Raport nu se regăsesc date nici despre evaluarea zăcămintelor din Kazakhstan.

CONCLUZIE:

Aspectele prezentate confirmă cu prisosință că între Consultant și Părți s-a convenit orientarea evaluării către valori superficial motivate și omiterea altora, care au defavorizat SNP PETROM.

ignorarea evaluării patrimoniului Companiei PETROM la valorile de piată din anul 2004, anul privatizării, au influențat decisiv reducerea valorii Companiei PETROM, ceea ce a dezavantajat statul român.

VII. RAPORTUL DE EVALUARE ȘI DIAGNOSTIC

Acest studiu a fost elaborat de Credit Suisse First Boston (Europe) Limited și ING Bank NV Sucursala Londra la cererea Ministerului Industriei și Resurselor din România conform CONTRACTULUI PENTRU SERVICII FINANCIARE încheiat în 11 decembrie 2002 în legătură cu posibila privatizare a SNP PETROM SA.

Analiza Raportului de Evaluare și Diagnostic realizat de Consultant reliefază că estimarea valorii SNP PETROM a fost proiectată după mai multe metode de evaluare, după cum urmează:

1. **Metoda Activului Net Ajustat** – este o metodă bazată pe analiza fluxurilor financiare și care a fost aplicată pe cele 3 segmente de bază ale activității: Exploatare și Producție, Rafinare și Petrochimie, Distribuție și Marketing, implicit pe evaluarea activelor și pasivelor componente ale fiecărei divizii în parte. Suma valorilor individuale ale diviziilor Companiei PETROM, sau „suma părților componente” a fost ajustată cu valoarea netă a datorilor fără evaluarea patrimoniului Companiei la valorile de piată, ceea ce a redus considerabil valoarea capitalului propriu al SNP PETROM.

Valoarea activului net ajustat – 1,569 miliarde USD.

Observații:

- Nu au fost evaluate la valorile de piată activele societății prezentate la începutul Raportului când a fost enumerată structura patrimoniului companiei.

Activele SNP PETROM au fost luate în calcul la valorile istorice contabile și nu la valorile de piată din anul 2004.

- Corecțiile utilizate au fost numai cele care afectau în mod negativ valoarea societății și anume datoriile fiecărui sector în parte astfel:

Exploatare și Producție	+ 2,433 miliarde USD
Rafinare și Petrochimie	- 674 miliarde USD
Distribuție și Marketing	- 251 miliarde USD

fără să fie aplicate și corecțiile pozitive de evaluare la prețurile de piată a patrimoniului societății (respectiv zăcăminte, stații de benzină, terenuri etc.)

- Nu au fost luate în considerare condițiile și evoluțiile pieței.
- Metoda este dependenă de prognoze, cu un grad mare de incertitudine.

2. Metoda Evaluării Companiilor Comparabile - se bazează pe o perioadă de previziuni de doi-trei ani, generând o valoare ipotetică la care acțiunile SNP PETROM ar putea fi vândute public prin intermediul Pieței de capital.

Valoarea evaluată este cuprinsă între 1,5 și 2 miliarde USD.

Observație:

Datorită gradului ridicat de subiectivism care intervine în compararea grupului de companii aflat în analiză, această metodă nu a putut fi aplicată cu rezultate concluzante și prin urmare nu se poate aplica.

3. Metoda Analiza Tranzacțiilor Comparabile – s-a bazat pe compararea unor tranzacții de companii similare.

Valoarea evaluată este cuprinsă între 1,6 și 2,1 miliarde USD.

Observație:

Tranzacțiile care au fost luate în considerare nu s-au mai concretizat prin vânzare, compararea ficându-se numai la nivel de ofertă, ca urmare valoarea obținută nu este relevantă.

4. Metoda Fluxurilor de Numerar Actualizate (DCF) este tot o metodă fundamentată pe rezultate financiare ale societății și care încorporează diversi parametrii normativi, operaționali și financieri ce afectează activitatea economică a acesteia.

Exemple de parametrii utilizați: producție, preț țărei, preț gaz, productivitate, cheltuieli de capital, cota de piață etc.

Valoarea estimată este cuprinsă între 1,4 și 1,8 miliarde USD.

Observație:

- Valoarea obținută în urma aplicării acestei metode a fost puternic influențată de performanțele financiare ale companiei, care a finalizat ultimul an în pierdere, față de anii anteriori. Motivele care au influențat această situație financiară nu au putut fi determinate.
- Scenariile avute în vedere nu au precizionat creșteri ale prețurilor și veniturilor mai mari de 3-8% deși realitatea și evoluția pieței mondiale a infirmat aceste ipoteze. De la prețul de 22 USD/baril, utilizat de Consultant în evaluările elaborate, acesta a atins la 25 octombrie 2007 un nivel istoric de 92 USD/baril, ceea ce reprezintă o creștere de 4,4 ori în 3 ani.
- La estimarea valorii prin această abordare nu s-a luat în calcul patrimoniul companiei.

Consultantul a elaborat două versiuni privind RAPORTUL DE EVALUARE ȘI DIAGNOSTIC: prima versiune în mai 2003 și a doua în aprilie 2004.

În urma studiului celor două rapoarte din mai 2003 și aprilie 2004 și a metodelor de evaluare utilizate se desprind următoarele:

1. „Rezumatul ipotezelor operaționale și financiare” - tabelul 1 - proiecția prețului petrolului BRENT dolar/to pe perioada 2000-2012 este aceeași în cele două rapoarte de evaluare.

La nivelul anului 2004 prețul estimat era de 164 de dolari/to echivalent a 22 USD/baril cu toate că piața petrolului a evoluat în această perioadă în care s-au elaborat cele două rapoarte de evaluare.

Astfel:

- prețul de pe site-ul Energy Information Administration era de 33,85 USD/baril la 16 aprilie 2004 și de 39,59 USD/baril la 23 iulie 2004, data semnării CP, - ANEXA 3;

- Ministerul Economiei și Finanțelor cu adresa nr. 101515/07.05.2007 a precizat cotațiile medii lunare pentru țării Brent: 33,25 USD/baril pentru luna aprilie 2004 și 38,33 USD/baril pentru luna iulie 2004 – ANEXA 4.

2. La Capitolul Exploatare și Producție referitor la rezervele PETROM în raportul de evaluare din aprilie 2004 se face referire la rezervele de la sfârșitul anului 2002 și nicidcum la rezervele estimate de către Consultanti conform Actului adițional nr.1 din 2003 al CSF, convenit între părți.

3. În cadrul raportului de evaluare final din 2004 nu există nici o referire la rezervele actualizate de zăcăminte de petrol și gaze naturale. Această realitate este confirmată și de Agentia Națională pentru Resurse Minerale.

• 4. În toate abordările utilizate privind evaluarea companiei s-au luat în calcul datoriile societății, acestea influențând în mod negativ valorile finale estimate. Aceste datorii au fost sterse o dată cu privatizarea societății! Normal ar fi fost să se realizeze o actualizare a valorii societății în noile condiții.

5. Complexul petrochimic și de rafinare Arpechim și complexul petrochimic și de rafinare Petrobrazi sunt la un nivel ridicat de performanță față de majoritatea rafinărilor cu care concurează în Europa. Costurile fixe de exploatare sunt la 60% față de costurile din rafinăriile din Uniunea Europeană datorită salariilor mai mici.

6. Rapoartele de evaluare nu conțin relațiile de calcul și calculele explicite referitoare la valorile estimate.

7. În RAPORTUL DE EVALUARE ȘI DIAGNOSTIC, la pagina 14, se arată: - ANEXA 5

„Evaluarea este foarte sensibilă la prețul modificat al petrolului: o modificare de 2 dolari în nivelul Brent determină o modificare de aproape 800 milioane dolari în Valoarea Companiei. Aceasta se datorează ponderii foarte mari a costurilor fixe”

Diferența dintre prețul utilizat în evaluarea Companiei PETROM de către Consultant de 22 USD/baril și prețul de pe bursa internațională la data de 23 iulie 2004, data semnării CP, de 39,59 USD/baril este de 17,59 USD/baril.

Cum o modificare de 2 dolari în nivelul cotației Brent – aşa cum stabilește Consultantul – determină o modificare de aproape 800 milioane dolari în Valoarea Companiei, rezultă că o modificare a cotației Brent de 17,59 USD/baril determină o modificare de 7,036 miliarde USD în Valoarea Companiei.

Calcul:

- dacă o diferență de 2USD/baril corespunde la modificarea Valorii Companiei cu 800 milioane USD
- atunci o diferență de 17,59 USD/baril corespunde la modificarea Valorii Companiei cu „X” milioane USD

$$X = (17,59 \times 800) : 2 = 7,036 \text{ milioane USD}$$

- Acste date redau foarte clar motivul pentru care Consultantul nu a luat în considerare prețul mondial al titieiului în stabilirea Valorii Companiei.

Valoarea Companiei SNP PETROM – mai bine spus subevaluarea sa – a fost semnificativ influențată de încă cel puțin doi vectori:

- nu s-a realizat evaluarea companiei la valorile de piață din anul 2004, anul privatizării;
- performanțele financiare s-au diminuat inexplicabil, aşa încât, anul finanțiar premergător privatizării SNP PETROM s-a finalizat cu pierderi.

„Constuctia subevaluării” pe baza căreia s-a „fundamentat” valoarea de vânzare a SNP PETROM împreună cu facilitățile excesive în post-privatizare acordate Cumpărătorului pe o perioadă cuprinsă între 10, 15 și 30 de ani de către Ministerul Economiei și Comerțului prin Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie în numele statului român au violat o regulă fundamentală a comerțului în domeniul exploatarii rezervelor de hidrocarburi dintr-o țară care spune:

„Importanța deosebită a hidrocarburilor și caracterul de resursă neregenerabilă a acestora determină statele deținătoare să aplice regimuri fiscale speciale, care să asigure o împărțire echitabilă a profitului realizat din exploatarea acestora între stat și companiile producătoare”.

De menționat că PETROM-OMV a realizat în anul 2006 un profit net de 671 milioane euro (la cursul de 3,4006 lei/1 euro), valoare ce depășește suma efectivă plătită de către OMV – 668,815 milioane euro – la privatizarea Companiei PETROM.

Față de cele prezentate, rugăm plenul Senatului să aprobe următoarele:

1. Guvernul va renegotia Contractul de privatizare al Companiei PETROM pentru readucerea statului român în drepturile sale legitime.

În 90 de zile de la aprobarea prezentului RAPORT, Guvernul va prezenta Parlamentului spre aprobare, modificările legislative ce se impun.

2. Curtea de Conturi a României, potrivit atribuțiilor sale va stabili modul de îndeplinire a obligațiilor asumate de Părți în cadrul Contractului de privatizare a Companiei PETROM.

Curtea de Conturi, în 90 de zile de la aprobarea prezentului RAPORT, va prezenta Parlamentului un raport asupra celor constatate.

3. Consiliul Concurenței să prezinte un Raport privind privatizarea SNP PETROM, armonizat cu cerințele actuale ale Uniunii Europene, în domeniul concurenței.

Consiliul Concurenței, în 30 de zile de la aprobarea prezentului RAPORT, va prezenta Parlamentului raportul elaborat.

4. Organele abilitate ale statului român să stabilească legalitatea și, dacă este cazul, responsabilitățile respective asupra modului de derulare a Contractului pentru servicii financiare, prin care s-a stabilit valoarea Companiei PETROM.

În 120 de zile de la aprobarea prezentului RAPORT instituțiile responsabile vor prezenta un raport privitor la cele constatate.

5. Guvernul va prezenta Parlamentului, într-o perioadă de 90 de zile, de la aprobarea prezentului RAPORT, strategia energetică în care să se regăsească explicit, clar și inequivoc rolul și locul resurselor (neregenerabile) de țări și gaze naturale ale României.

Au votat pentru:

Au votat împotriva:

PREȘEDINTE,

Carol Dina

SECRETAR,

Dan Vasile Ungureanu